เอกสารประกอบชั่วโมงปฏิบัติการ
วิชา CP353201 Software Quality Assurance
ผศ. ดร. ชิตสุธา สุ่มเล็ก สาขา

ปีการศึกษา 1/2568

สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ วิทยาลัยการคอมพิวเตอร์ มข.

ชื่อ-นามสกุล เกรียงไกร ประเสริฐ รหัสนศ.663380616-4 Section2

Lab#12 – Analyze the quality of your software by using software metrics วัตถุประสงค์การเรียนรู้

- 1. ผู้เรียนสามารถอธิบายความหมายของ Software metrics ที่วัดออกมาได้อย่างถูกต้อง
- 2. ผู้เรียนสามารถใช้ Static code analysis tools ในการวิเคราะห์ปัญหาคุณภาพของซอฟต์แวร์ได้
- 3. ผู้เรียนสามารถอธิบายความแตกต่างระหว่าง Static testing และ Dynamic testing ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมที่ 12.1: การวิเคราะห์ปัญหาในโค้ดด้วย PMD

- (1) ติดตั้ง PMD plugin ลงใน Eclipse ให้เรียบร้อย
- (2) สร้าง local repository ของ git และตั้งค่าให้เรียบร้อย Workspace ให้เรียบร้อย
- (3) Clone โค้ดตั้งต้นจาก
  https://github.com/ChitsuthaCSKKU/SOA/tree/2025/Assignment/Lab12_SoftwareMetrics
- (4) ศึกษาการทำงานและโครงสร้างของ Source code ที่กำหนดให้
- (5) วิเคราะห์ปัญหาใน Source code โดยใช้ PMD
- (6) Capture หน้าจอ หรือ Export รายงานผลการทดสอบ แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

ปีการศึกษา 1/2568

ผศ. ดร. ชิตสุธา สุ่มเล็ก

สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ วิทยาลัยการคอมพิวเตอร์ มข.

ชื่อ-นามสกุล เกรียงไกร ประเสริฐ รหัสนศ.663380616-4 Section2

Q1: PMD พบ Error และ Warning ใน Whitboard.java กี่ตัว (Capture หน้าจอประกอบคำตอบ)

In Violations Overview X I Problems					
Element	# Violations	# Violations/KLOC	# Violations/Methc	Project	
∨ ⊞ main	43	641.8	4.30	Whiteboard	
Whiteboard.java	27	794.1	27.00	Whiteboard	
UseUtilityClass	1	29.4	1.00	Whiteboard	
LocalVariableCouldBeFinal	7	205.9	7.00	Whiteboard	
CommentRequired	2	58.8	2.00	Whiteboard	
CommentSize	1	29.4	1.00	Whiteboard	
CompareObjectsWithEquals	2	58.8	2.00	Whiteboard	
SystemPrintIn	14	411.8	14.00	Whiteboard	
WhiteboardManager.java	7	437.5	1.75	Whiteboard	
MethodArgumentCouldBeFinal	1	62.5	0.25	Whiteboard	
CommentRequired	5	312.5	1.25	Whiteboard	
FieldDeclarationsShouldBeAtStartOf(	1	62.5	0.25	Whiteboard	
UserWhiteboard.java	9	529.4	1.80	Whiteboard	
MethodArgumentCouldBeFinal	2	117.6	0.40	Whiteboard	
CommentRequired	5	294.1	1.00	Whiteboard	
SystemPrintln	2	117.6	0.40	Whiteboard	

ปีการศึกษา 1/2568

สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ วิทยาลัยการคอมพิวเตอร์ มข.

ชื่อ-นามสกุล เกรียงไกร ประเสริฐ รหัสนศ.663380616-4 Section2

Q2: จงอธิบายเกี่ยวกับปัญหา "Local variable 'managerB' could be declared final" ว่าเป็นปัญหา อะไร และมีแนวทางในการแก้ไขอย่างไร

ตอบ ปัญหา: "Local variable 'managerB' could be declared final" มาจากกฎ PMD ชื่อ
LocalVariableCouldBeFinal ซึ่งเตือนว่าตัวแปรโลคัล managerB ไม่เคยถูกกำหนดค่าใหม่หลังจากประกาศ
ดังนั้นสามารถประกาศให้เป็น final ได้ เพื่อป้องกันการถูกเปลี่ยนค่าโดยไม่ตั้งใจและสื่อเจตนาให้ผู้อ่านรู้ว่าค่านี้ไม่
ควรถูกแก้ไข

แนวทางแก้ไข

ผศ. ดร. ชิตสุธา สุ่มเล็ก

-เพิ่ม final หน้า type ของตัวแปรที่ไม่ถูก reassigned

Q3: PMD ใช้ Metrics อะไรบ้างในการระบุ God class และแต่ละตัวมีความหมายว่าอะไรบ้าง ตอบ

- WMC (Weighted Methods per Class) ความหมาย: ผลรวมความซับซ้อนของเมธอดทั้งหมดในคลาส (โดยทั่วไปถ่วงด้วย Cyclomatic Complexity ของแต่ละเมธอด) ตีความ: ค่ายิ่งสูง = คลาสยิ่งใหญ่/ ซับซ้อน/มีพฤติกรรมเยอะ
- ATFD (Access To Foreign Data) ความหมาย: จำนวนการเข้าถึงข้อมูลของคลาสอื่น เช่น เข้าถึงฟิลด์
   โดยตรงหรือผ่าน getter ของอ็อบเจ็กต์อื่น ตีความ: ค่ายิ่งสูง = คลาสพึ่งพาข้อมูลภายนอกมาก มีแนวโน้ม ทำหน้าที่ควบคุมหลายอย่างเกินไป
- TCC (Tight Class Cohesion) ความหมาย: สัดส่วนของคู่เมธอดภายในคลาสที่ใช้ฟิลด์ร่วมกัน ต่อจำนวน คู่เมธอดทั้งหมด ตีความ: ค่าใกล้ 1 = cohesion สูง (เมธอดเกี่ยวข้องกันมาก), ค่าต่ำ = cohesion ต่ำ (เมธอดแยกส่วน ไม่สัมพันธ์กัน)

กิจกรรมที่ 12.2: การวิเคราะห์ปัญหาในโค้ดด้วย Checkstyle

ปีการศึกษา 1/2568

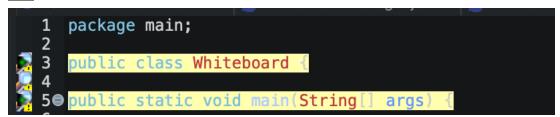
ผศ. ดร. ชิตสุธา สุ่มเล็ก

สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ วิทยาลัยการคอมพิวเตอร์ มข.

ชื่อ-นามสกุล เกรียงไกร ประเสริฐ รหัสนศ.663380616-4 Section2

- (1) ติดตั้ง checkstyle plugin ลงใน Eclipse ให้เรียบร้อย
- (2) สร้าง local repository ของ git และตั้งค่าให้เรียบร้อย Workspace ให้เรียบร้อย
- (3) Clone โค้ดตั้งต้นจาก
  https://github.com/ChitsuthaCSKKU/SOA/tree/2025/Assignment/Lab12_SoftwareMetrics
- (4) ศึกษาการทำงานและโครงสร้างของ Source code ที่กำหนดให้
- (5) วิเคราะห์ปัญหาใน Source code โดยใช้ checkstyle
- (6) Capture หน้าจอ หรือ Export รายงานผลการทดสอบ แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

Q4: จงระบุปัญหาการเขียน Code ที่ไม่ตรงกับ Coding standard ของ Java ที่ Checkstyle ระบุมา 3 รายการ พร้อมคำอธิบายว่า Code ส่วนนี้ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานอย่างไร (Capture หน้าจอประกอบด้วย) ตอบ

- 1.JavadocType ขาด Javadoc ของคลาสสาธารณะ
  - ปัญหา: class Whiteboard เป็น public แต่ไม่มี Javadoc อธิบายหน้าที่ของคลาส
  - ทำไมไม่สอดคล้อง: มาตรฐานกำหนดให้ public class ต้องมี Javadoc เพื่ออธิบายวัตอุประสงค์และบริบทการใช้งาน
  - แนวแก้: เพิ่ม Javadoc เหนือประกาศคลาส /**
    - Entry point for whiteboard demo. */
- 2.JavadocMethod ขาด Javadoc ของเมธอดสาธารณะและพารามิเตอร์
  - ปัญหา: public static void main(String[] args) ไม่มี Javadoc และไม่อธิบายพารามิเตอร์ args
  - ทำไมไม่สอดคล้อง: public methods ต้องมี Javadoc และระบุ @param ให้ครบตามมาตรฐาน
  - แนวแก้: /**
    - Application entry point.
    - @param args command-line arguments */

ปีการศึกษา 1/2568

ผศ. ดร. ชิตสุธา สุ่มเล็ก

สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ วิทยาลัยการคอมพิวเตอร์ มข.

ชื่อ-นามสกุล เกรียงไกร ประเสริฐ รหัสนศ.663380616-4 Section2

```
protected UserWhiteboard(String userId) {
    this.userId = userId;
    this.content = "Initial content set by system.";
    System out println("Whiteboard created for User: " + userId);
}
```

- 3.MissingJavadocMethod เมธอด/คอนสตรัคเตอร์แบบ public/protected ไม่มี Javadoc
  - ตำแหน่ง: protected UserWhiteboard(String userId), public String getUserId(), public void addContent(String text), public String getContent(), public String toString()
  - เหตุผล: มาตรฐานกำหนดให้ public/protected method ต้องมี Javadoc ระบุคำอธิบาย พร้อมแท็ก
    @param/@return/@since/@throws ตามความเหมาะสม
  - แนวแก้: ใส่ Javadoc ให้แต่ละสมาชิก โดยอธิบายพฤติกรรม พารามิเตอร์ และค่าที่ส่งกลับ

Q5: จาก Q4 หากต้องการแก้ไข Source code เพื่อให้ผ่านมาตรฐานการเขียนโค้ดและการตรวจสอบโดย Checkstyle จะต้องแก้ไข Code ในบรรทัดนั้น ๆ อย่างไร

ตอบ

1. Whiteboard.java – JavadocType (ขาด Javadoc ของคลาสสาธารณะ) ให้เพิ่มบรรทัด Javadoc เหนือประกาศคลาส Whiteboard

/~~*~~*

- Entry point for whiteboard demo. */ public class Whiteboard { ... }
- 2. Whiteboard.java JavadocMethod (ขาด Javadoc ของเมธอด main และ @param) ให้เพิ่ม บรรทัด Javadoc เหนือเมธอด main

/~~*~~*

- Application entry point.
- @param args command-line arguments */ public static void main(String[] args) { ... }
- 3. UserWhiteboard.java MissingJavadocMethod (เมธอด/คอนสตรัคเตอร์แบบ public/protected ไม่มี Javadoc) ให้เพิ่มบรรทัด Javadoc เหนือสมาชิกที่ระบุ

สำหรับคอนสตรัคเตอร์ /**

• Creates a UserWhiteboard for the specified user.

ปีการศึกษา 1/2568

ผศ. ดร. ชิตสุธา สุ่มเล็ก

สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ วิทยาลัยการคอมพิวเตอร์ มข.

ชื่อ-นามสกุล เกรียงไกร ประเสริฐ รหัสนศ.663380616-4 Section2

• @param userId the unique identifier of the user */ protected UserWhiteboard(String userId) { ... }

สำหรับ getUserId /**

- Returns the user ID that owns this whiteboard.
- @return the user ID */ public String getUserId() { ... }

สำหรับ addContent /**

- Adds the given text to this whiteboard's content.
- @param text the text to add */ public void addContent(String text) { ... } สำหรับ getContent /**
- Returns the current content of this whiteboard.
- @return the content */ public String getContent() { ... }
   สำหรับ toString /**
- Returns a string representation of this UserWhiteboard.
- @return a string representation */ @Override public String toString() { ... }